

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

10–14. januar 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Januar 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 14. 1. 2022.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.662,85	-0,30%	22,85%
Dow Jones Industrial	SAD	35.911,81	-0,88%	15,88%
NASDAQ	SAD	14.893,75	-0,28%	13,58%
Dax 30	Nemačka	15.883,24	-0,40%	13,54%
CAC 40	Francuska	7.143,00	-1,06%	25,73%
FTSE 100	Velika Britanija	7.542,95	0,77%	10,89%
NIKKEI 225	Japan	28.124,28	-1,24%	-2,00%
Shanghai Composite	Kina	3.521,26	-1,63%	-1,25%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	-0,59%	1,1	13,9
	10y	-0,05%	-0,3	50,2
Francuska	2y	-0,65%	1,2	-0,2
	10y	0,33%	4,7	66,1
Španija	2y	-0,55%	1,5	-3,9
	10y	0,64%	-1,0	57,7
Italija	2y	-0,09%	-2,8	20,4
	10y	1,27%	-4,1	62,9
UK	2y	0,80%	-3,4	91,6
	10y	1,15%	-2,8	85,9
SAD	2y	0,97%	10,5	83,0
	10y	1,79%	2,3	65,8
Kanada	2y	1,16%	9,5	99,8
	10y	1,77%	5,3	91,8
Japan	2y	-0,08%	0,0	5,4
	10y	0,14%	0,1	11,0

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR			Kurs	Promena USD		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,1402	0,40%	-6,28%	USD/EUR	0,8771	-0,39%	6,70%
EUR/GBP	0,8350	-0,15%	-6,04%	USD/GBP	0,7323	-0,56%	0,27%
EUR/CHF	1,0423	-0,11%	-3,34%	USD/CHF	0,9141	-0,51%	3,13%
EUR/JPY	130,13	-0,90%	3,20%	USD/JPY	114,13	-1,29%	10,11%
EUR/CAD	1,4325	-0,26%	-6,76%	USD/CAD	1,2564	-0,66%	-0,52%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,58%	0,2	-1,4	0,05%	0,0	-3,0	0,20%	0,1	14,6	-0,71%	-0,2	1,6
1M	-0,57%	0,0	-0,1	0,06%	-0,2	-1,6	0,27%	5,3	-	-0,70%	-0,1	2,0
3M	-0,57%	0,8	-1,8	0,14%	2,2	6,9	0,40%	3,3	-	-0,70%	0,0	1,6
6M	-0,53%	0,3	0,0	0,28%	3,2	21,1	0,56%	2,4	-	-0,71%	0,1	0,1
12M	-0,48%	1,0	2,2	0,51%	3,8	-	0,83%	1,5	-	-0,72%	0,0	-2,2

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	3. 2. 2022.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00–0,25	-1,00	15. 3. 2020.	26. 1. 2022.	0,25–0,50
Banka Engleske	0,25	0,15	16. 12. 2021.	3. 2. 2022.	0,50
Banka Kanade	0,25	-0,50	27. 3. 2020.	26. 1. 2022.	0,50
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	24. 3. 2022.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu, evro je ojačao za 0,40% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,1285 do 1,1483 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,1329 do 1,1461 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje dolar je ojačao prema evru i drugim valutama, usled povećanih očekivanja investitora da će FED morati brže da sprovede ciklus pooštavanja monetarne politike, nakon što su podaci objavljeni krajem prethodne nedelje pokazali da se tržište rada nalazi blizu pune zaposlenosti. Učesnici na tržištu sada očekuju da će FED ove godine četiri puta povećati referentnu kamatnu stopu i započeti da smanjuje bilans stanja. Ovakva očekivanja uticala su i na rast prinosa američkih državnih obveznica, pa je prinos desetogodišnje obveznice povećan na najviši nivo u poslednje skoro dve godine, što je takođe uticalo na jačanje dolara. Pažnja investitora ove nedelje bila je usmerena na podatke o inflaciji u SAD i obraćanje predsednika FED-a Pauela pred Senatom SAD.

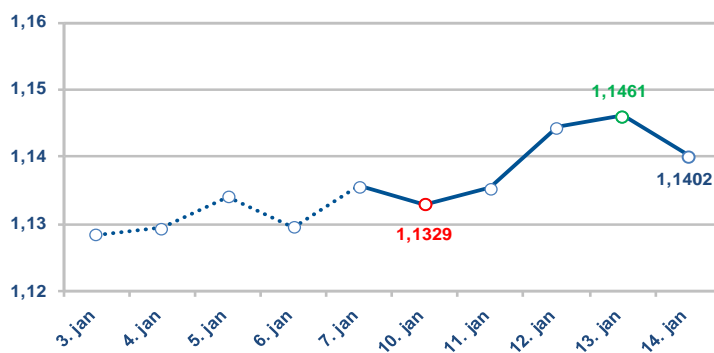
Međutim, u utorak je dolar oslabio nakon obraćanja predsednika FED-a Pauela, koji je signalizirao da će FED početi s normalizacijom monetarne politike, ali da još uvek nije doneta odluka o smanjenju bilansa stanja, koji iznosi gotovo 9 hiljada mlrd dolara, te da će za takvu odluku biti potrebno dva, tri ili čak četiri sastanaka. Predsednik FED-a iz Atlante Bostik izjavio je da će visoka inflacija i snažan oporavak zahtevati da FED poveća kamatne stope najmanje tri puta ove godine, počevši već od marta, i brzo smanjenje aktive koju FED drži kako bi se povukao višak novca iz finansijskog sistema.

U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,40%

Sredinom nedelje dolar je oslabio prema evru i drugim valutama, nakon što su podaci o inflaciji u SAD bili u skladu sa očekivanjima, odnosno nisu pružili nikakav novi podsticaj za bržu normalizaciju monetarne politike FED-a. Stopa rasta potrošačkih cena u decembru povećana je na 7,0% u odnosu na isti mesec prethodne godine, što je najbrži rast za skoro 40 godina – od juna 1982. godine. Mesečna stopa inflacije bila je 0,5%, što je nešto iznad očekivanja (0,4%), ali ispod stope u novembru (0,8%).

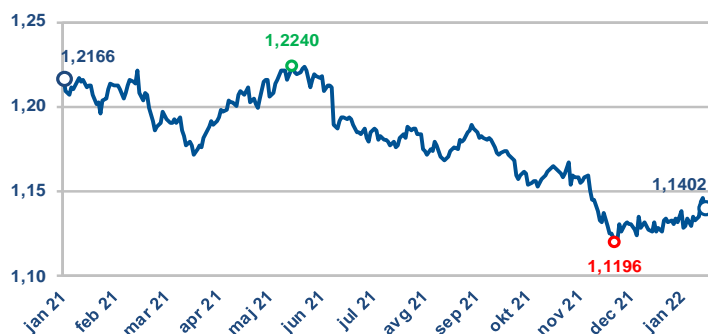
U četvrtak je nastavljeno slabljenje dolara, na najniži nivo u poslednja dva meseca, nakon podataka o inflaciji, koji nisu povećali urgentnost restriktivne monetarne politike i nakon što Paul u utorak nije dao jasne naznake da FED žuri da ubrza planove za pooštavanje monetarne politike. Međutim, više zvaničnika FED-a (Voler, Evans, Brejnard i Harker) pridružili su se stavu da FED počne s povećanjem referentne kamatne stope već na sastanku u martu, kao i da će u toku godine možda biti potrebno i više od tri povećanja, ističući visoku inflaciju i snažno tržište rada. Ranije tokom nedelje, slične stavove iznelo je još nekoliko članova (Bostik, Mester, Džordž, Bulard i Dali).

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

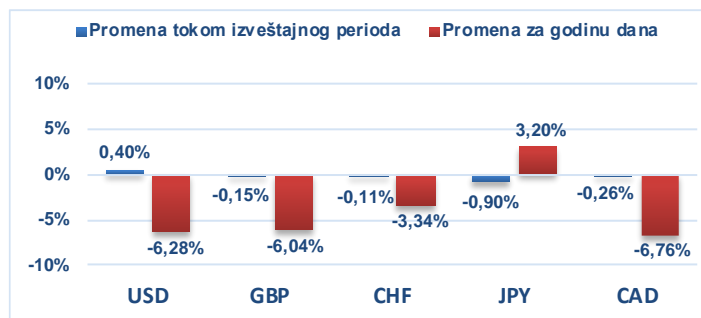
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Krajem nedelje dolar je ojačao prema evru, usled ublažavanja prodajnih pritisaka na dolar i pogoršanja spremnosti za ulaganje, što je uticalo na povećanu tražnju za dolarom. Maloprodaja u SAD u decembru je smanjena za 1,9%, što je znatno više od očekivanja (-0,1%) i najveći pad u poslednjih deset meseci, usled visoke inflacije i pojave varijante omikron virusa korona, ali i zbog početka prazničnih kupovina još u oktobru.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,1402 američka dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje povećani su duž cele krive, a najviše kod instrumenata ročnosti oko dve godine. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 11 b.p. (na 0,97%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p. (na 1,79%), odnosno nagib krive na delu od dve do deset godina se smanjio.

Ovakvo kretanja prinosa, uprkos objavi nešto lošijih ekonomskih podataka tokom nedelje i ponovnom ubrzanju epidemije, posledica je daljeg rasta očekivanja investitora da će FED biti primoran da brže i agresivnije pooštri mere monetarne politike kako bi obuzdao snažan rast inflacije. Većina članova FED-a podržala je povećanje referentne stope već na sastanku u martu, a očekuju tri ili četiri povećanja do kraja godine, dok su neki od njih izjavili da ubrzo treba započeti i proces smanjenja bilansa stanja FED-a.

Godišnja stopa rasta potrošačkih cena u SAD u decembru je povećana na 7,0%, što je najviši nivo za skoro 40 godina, od juna 1982. godine. Stopa bazne inflacije, koja isključuje kategorije hrane i energenata, iznosila je 5,5%. Na rast inflacije najviše su uticali troškovi stanovanja, cene polovnih automobila i hrane, dok su cene energenata, koje su tokom 2021. najviše porasle, u decembru smanjene. Cene u sektorima na koje epidemija najviše utiče, kao što su hoteli i avio-prevoz, snažno rastu u decembru, ukazujući na to da novi talas epidemije nije uticao na cene u decembru, ali da je taj uticaj verovatno prenet na januar. Podaci pokazuju da je snažan rast inflatornih pritisaka nastavljen krajem prošle godine i da će se verovatno nastaviti i u prvim mesecima ove godine, što dodatno utiče na FED da ubrza proces normalizacije monetarne politike.

Snažan rast inflacije primorava FED da započne povećanje kamatnih stopa

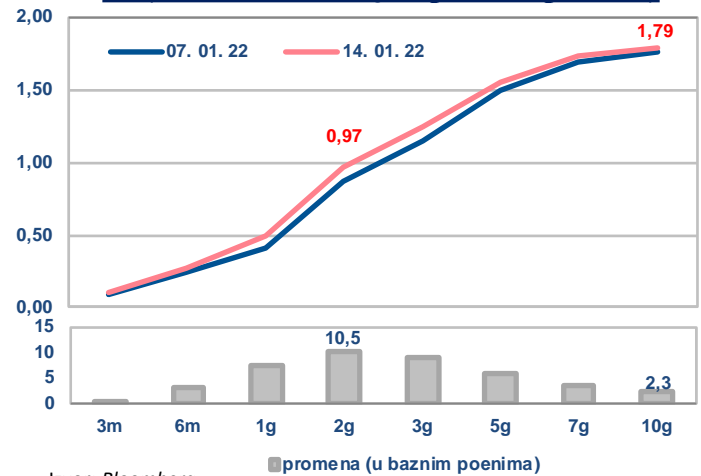
Maloprodaja je u decembru smanjena za 1,9%, najviše za poslednjih deset meseci i znatno više od očekivanja (-0,1%), a nakon rasta od 0,2% u novembru. Pad je bio široko rasprostranjen – u deset od 13 kategorija, pre svega usled visoke inflacije, koja smanjuje kupovnu moć stanovništva, i pojave nove varijante virusa.

Industrijska proizvodnja u decembru je smanjena za 0,1% u odnosu na prethodni mesec, iako je bio očekivan rast od 0,2%, nakon rasta od 0,7% u novembru. Proizvodnja prerađivačkog sektora, koja čini najveći deo ukupne industrijske proizvodnje, smanjena je za 0,3%, takođe suprotno očekivanjima (rast od 0,3%), a nakon +0,6% u novembru. Blagi pad proizvodne aktivnosti krajem prošle i početkom ove godine posledica je poslednjeg talasa epidemije, a snažna tražnja potrošača i rast poslovnih investicija, kao i nizak nivo zaliha kod prodavaca utiče na nastavak rasta u industrijskom sektoru u narednim mesecima.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za januar, imao je vrednost od 68,8, što je ispod očekivanja (70,0) i vrednosti u decembru (70,6). Komponenta procene trenutne situacije smanjena je na 73,2 (sa 74,2 u decembru), dok je komponenta očekivanja smanjena na 65,9 (sa 68,3). Dugoročna inflaciona očekivanja (u narednih pet do deset godina) u decembru su povećana na 3,1% (sa 2,9%), dok su očekivanja za narednu godinu dana povećana na 4,9% (sa 4,8%). Spremnost na potrošnju pogoršala se u prvoj polovini januara usled snažne inflacije, koja je uticala na smanjenje realnih zarada (kupovne moći stanovništva) i brzog širenja epidemije.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

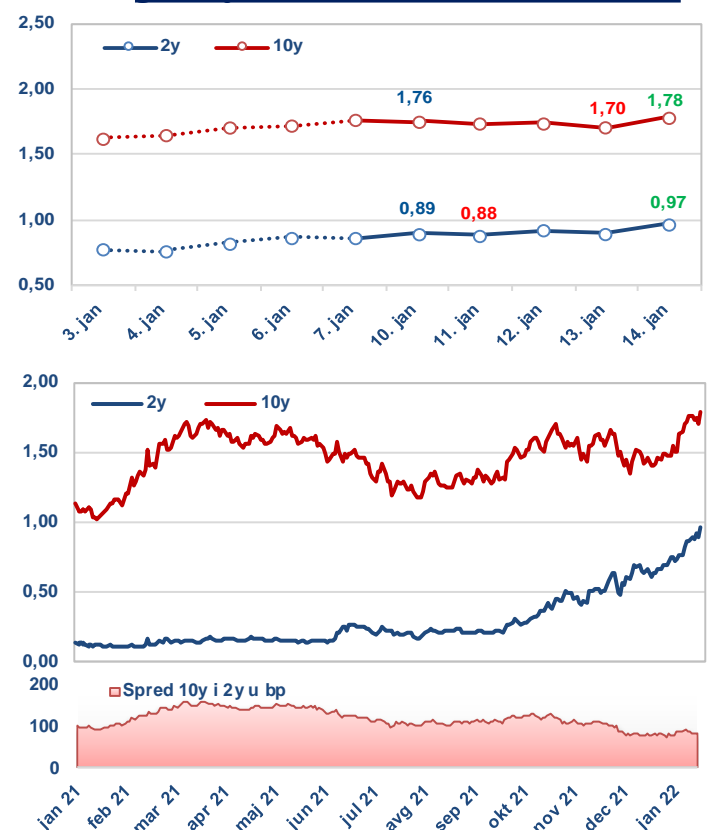
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, G/G	Dec.	7,0%	7,0%	6,8%
Maloprodaja, M/M	Dec.	-0,1%	-1,9%	0,2%
Industrijska proizvodnja, M/M	Dec.	0,2%	-0,1%	0,7%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica nisu znatnije promjenjeni. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 1 b.p., na -0,59%, dok je prinos desetogodišnje obveznice skoro nepromenjen, -0,05%.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra iznosila je 7,2% u novembru, što je ispod 7,3% iz oktobra. Najviša stopa nezaposlenosti bila je tokom avgusta 2020. (8,6%), a najniža u martu te godine (7,1%), odnosno pre pogoršanja situacije s pandemijom virusa korona. Među najvećim ekonomijama zone evra, stopa nezaposlenosti je smanjena u Nemačkoj (sa 3,3% na 3,2%), Francuskoj (sa 7,6% na 7,5%), Španiji (sa 14,4% na 14,1%) i Italiji (sa 9,4% na 9,2%). Podaci ukazuju na nastavak oporavka tržišta rada u zoni evra, što otvara prostor za postepen rast zarada.

Industrijska proizvodnja u zoni evra u novembru je povećana za 2,3%, znatno više od očekivanja (0,3%), dok je podatak za prethodni mesec revidiran sa 1,1% na -1,3%. Rast u novembru delimično je posledica povećanja proizvodnje u Irskoj od 37,3% nakon pada od 32,1% prošlog meseca. Na godišnjem nivou proizvodnja je bila niža za 1,5%, iako je bio očekivan rast od 0,8%, dok je podatak za prethodni mesec revidiran sa 3,3%, na 0,2%. Većina proizvodnih kategorija raste u prva dva meseca poslednjeg tromesečja 2021, što ukazuje na to da bi proizvodnja mogla da ostvari pozitivan rast za celo tromesečje. Industrijske porudžbine rastu, dok je industrijska proizvodnja i dalje pretežno ograničena problemima na strani ponude, odnosno nedostatkom materijala i radne snage. Iako se ovi problemi postepeno ublažavaju, poremećaji u proizvodnji će verovatno ostati sve do sredine ove godine, dok se na nivou cele godine očekuje solidan rast industrijske proizvodnje.

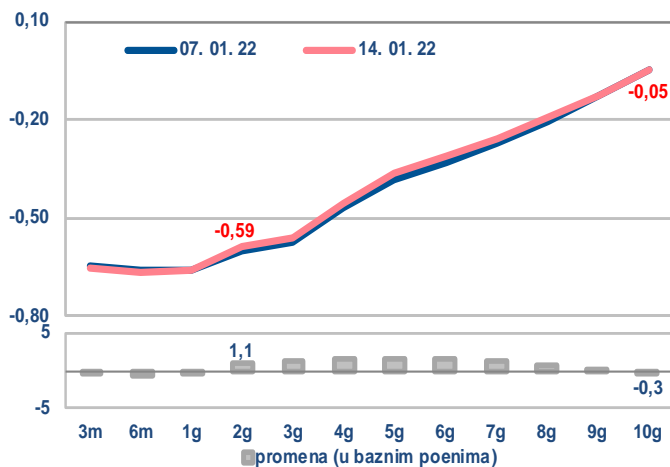
ECB očekuje usporavanje inflacije u srednjem roku, uz rizike da bi ona mogla biti viša od očekivanja

Indeks poverenja investitora *Sentix* za zonu evra u januaru iznosio je 14,9, što je iznad očekivanja (13,0) i vrednosti u prethodnom mesecu (13,5). Komponenta trenutne situacije povećana je na 16,3 sa 13,3 u decembru, dok je komponenta očekivanja za narednih šest meseci blago smanjena na 13,5 sa 13,8, koliko je iznosila u decembru.

Potpredsednik ECB-a De Gindos rekao je da inflacija neće biti pripremljena onoliko koliko se smatralo pre samo nekoliko meseci, imajući u vidu i dalje prisutne probleme u lancima snabdevanja, kao i cene energenata koje će ostati na visokom nivou, ali da i dalje očekuje da inflacija bude ispod cilja ECB-a tokom 2023. i 2024.

Članica ECB-a Šnabel rekla je da je inflacija na višem nivou u odnosu na inicijalna očekivanja, kao i da razume zabrinutost zbog pada realnih zarada, posebno jer je na udaru deo stanovništva s manjim zaradama. Ona i dalje očekuje znatniji pad inflacije u srednjem roku, a to je upravo razlog zbog čega ECB još uvek ne povećava kamatne stope. Svaka odluka danas neće uticati na trenutni nivo inflacije, već samo na kretanje inflacije u narednom periodu. U svojim projekcijama ECB očekuje da inflacija u srednjem roku bude ispod 2%, iako su rizici prisutni, ali ako se pokaže da bi inflacija mogla biti na višem nivou, ECB će reagovati brzo. Preduslov za rast kamatnih stopa jeste završetak neto kupovina aktive, a prvi korak napravljen je već na decembarskom sastanku, na kome je najavljen završetak pandemijskog programa *PEPP*.

1.12 Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

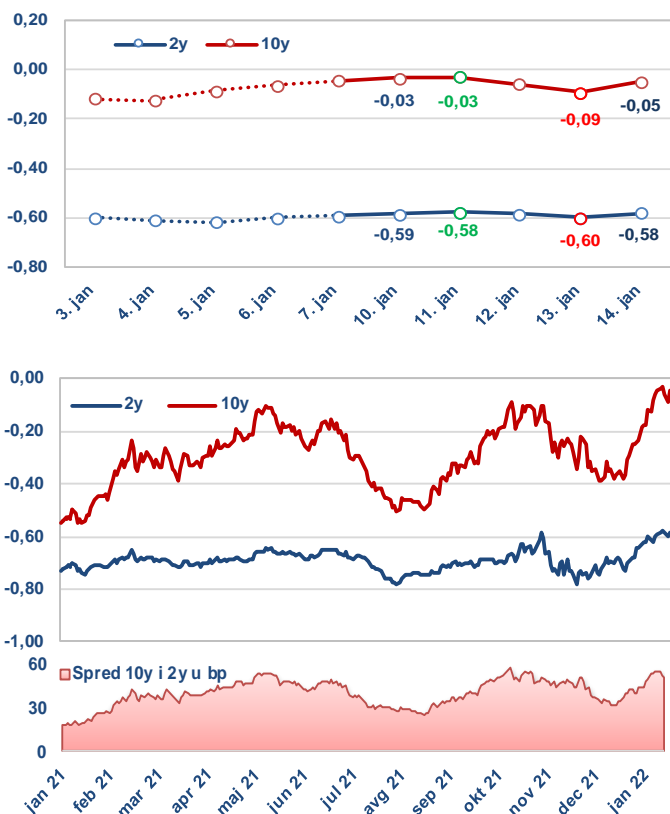
Izvor: Bloomberg.

1.13 Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Nov.	7,2%	7,2%	7,3%
Industrijska proizvodnja, M/M, zona evra	Nov.	0,3%	2,3%	-1,3%
Stopa rasta BDP-a, G/G, Nemačka	2021.	2,7%	2,7%	-4,6%

Izvor: Bloomberg.

1.14 Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

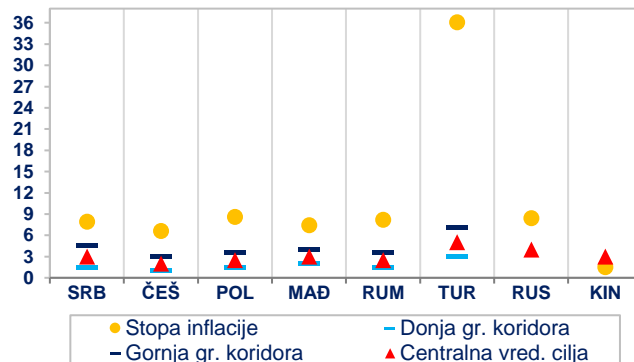
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10. 12. 2020.	10. 2. 2022.	1,30
Češka (CNB)	3,75	1,00	22. 12. 2021.	3. 2. 2022.	4,20
Poljska (NBP)	2,25	0,50	4. 1. 2022.	8. 2. 2022.	2,40
Mađarska (MNB)	2,40	0,30	14. 12. 2021.	25. 1. 2022.	2,90
Rumunija (NBR)	2,00	0,25	10. 1. 2022.	9. 2. 2022.	2,40
Turska (CBRT)	14,00	-1,00	16. 12. 2021.	20. 1. 2022.	14,05
Rusija (CBR)	8,50	1,00	17. 12. 2021.	11. 2. 2022.	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015	n/a	4,30

Izvor: Bloomberg / *T1 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Rumunije je na sastanku Monetarnog odbora povećala referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na nivo od 2%, što predstavlja treće povećanje od početka ciklusa povećanja referentne stope. Obim povećanja referentne stope ispod je očekivanja tržišnih učesnika – očekivano je povećanje od 50 b.p. Koridor kamatnih stopa uvećan je takođe sa nivoa $\pm 0,75$ p.p. na nivo od ± 1 p.p. Stopa na kreditne olakšice povećana je sa 2,5% na 3%, a stopa na depozitne olakšice ostala je nepromenjena na nivou od 1%. Stopa obavezne rezerve takođe je zadržana na nepromenjenom nivou. Odluka o povećanju referentne kamatne stope doneta je u uslovima povišene stope inflacije koja je u novembru zabeležila nivo od 7,8% YoY, što je znatno iznad gornje granice ciljanog koridora ($2,5 \pm 1$ p.p.). Nakon odluke Banke objavljena je i stopa inflacije za decembar (8,19% YoY), koja je bila iznad tržišnih očekivanja.

U izveštajnom periodu objavljene su:

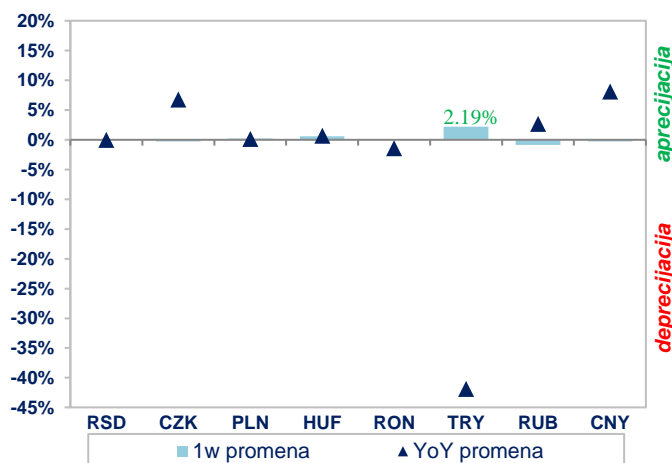
- stope rasta industrijske proizvodnje za novembar u Mađarskoj, Češkoj i Rumuniji i iznosile su 2,1% YoY, 1,6% YoY i -1,9% YoY, respektivno. U svim zemljama stopa rasta industrijske proizvodnje premašila je tržišna očekivanja, a takođe se nalazi i iznad stope rasta iz oktobra;
- stope inflacije u Poljskoj i Češkoj za decembar, koje su iznosile 8,6% YoY i 6,6% YoY, respektivno. U obe zemlje inflacija se nalazi na nivou iznad podatka iz novembra (7,8% YoY i 6% YoY, respektivno), dok su u Poljskoj premašena i očekivanja tržišta od 8,2% YoY (u Češkoj je stopa inflacije u skladu sa očekivanjima).

Vlada Poljske predložila je dodatno smanjenje indirektnih poreza (indirect taxes) i produženje već donetih mera radi smanjenja visoke stope inflacije, koja je u decembru dostigla nivo od 8,6% YoY. Predložene mere podrazumevaju smanjenje stope PDV-a na prehrambene proizvode i pića (s dosadašnjih 5% na 0%), goriva (sa 23% na 8%), struju i grejanje (na 5%) i potpuno ukidanje stope PDV-a na prirodni gas i đubriva. Očekuje se da će ove mere biti na snazi do kraja juna ove godine i da će njihov ukupni trošak iznositi oko 0,7% BDP-a Poljske.

Premijer Mađarske Viktor Orban najavio je nove mere za smanjenje inflacije, koje će obuhvatati ograničenje cena šećera, suncokretovog ulja, svinjskog mesa, pilećih prsa i mleka na nivo na kom su se nalazile sredinom oktobra prethodne godine.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	4,110	1,0	63,0
Češka (2031)	3,094	1,4	180,3
Poljska (2030)	3,995	2,2	280,3
Mađarska (2033)	4,627	-7,2	245,0
Rumunija (2030)	5,424	-2,5	246,7
Turska (2031)	22,740	-50,0	987,0
Rusija (2030)	9,460	101,5	340,5
Kina (2030)	2,792	-2,5	-31,7

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda, cena zlata je porasla za 1,11% i kretala se u rasponu od 1.799,44 do 1.826,17 dolara za uncu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

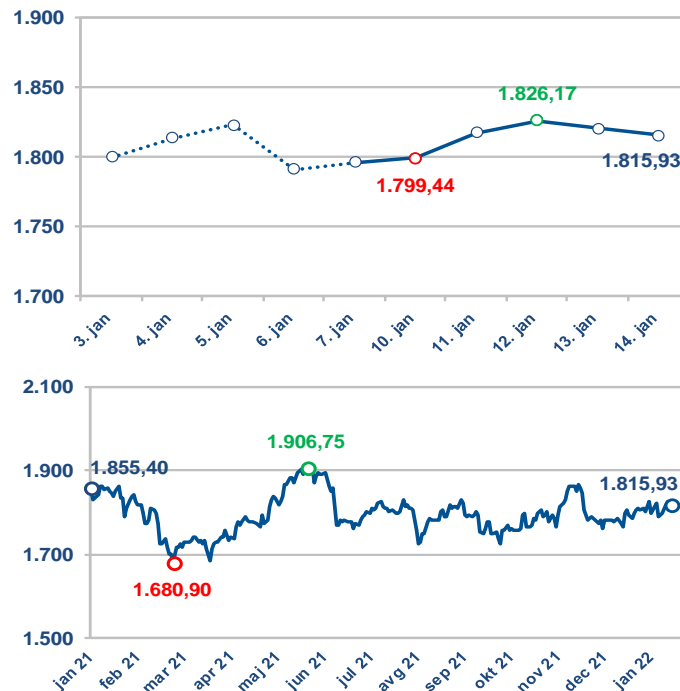
Na rast cene zlata u posmatranom periodu uticali su: pad vrednosti dolara; geopolitičke tenzije oko dešavanja na granici Rusije i Ukrajine (nagomilavanje naoružanja i sajber napad na veb-stranice ukrajinske vlade), Švedska pojačava oružane snage u blizini baltičkog ostrva Gotland (za razlog navodi povećanu vojnu aktivnost Rusije), kao i nemiri u Kazahstanu; podaci o rekordno velikom broju inficiranih širom sveta i upozorenje SZO da bi omikron mogao da preopteretiti zdravstveni sistem; podaci o inflaciji u SAD su pokazali da je ona u decembru 2021. dostigla 7%, što je najviši nivo u poslednjih 40 godina, tj. od juna 1982.

Cena zlata porasla za 1,11% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.815,93 dolara po unci

Na pad cene zlata u drugoj polovini nedelje uticali su: rast stopa prinosa na obveznice SAD; beleške s poslednjeg sastanka koje su pokazale da se FED zalaže za brže i agresivnije povećanje nivoa referentne kamatne stope; *Goldman Sachs* je objavio svoja očekivanja da će FED povećati nivo referentne kamate četiri puta tokom 2022. (s ranija tri), što nije afirmativno za cenu zlata i što se poklapa sa stavovima analitičara banaka *J.P. Morgan* i *Deutsche Bank*.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda, cena nafte tipa brent je povećana za 5,40% i kretala se u rasponu od 81,11 do 86,34 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

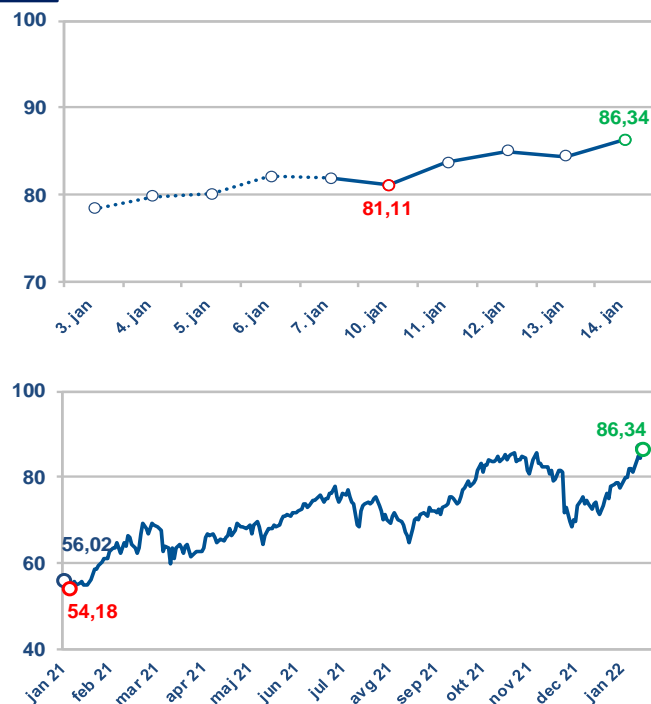
Na rast cena nafte u posmatranom periodu uticali su: pad vrednosti dolara; ograničena ponuda nafte, uz prepreke u snabdevanju i rast tražnje usled hladne zime; manji dotok nafte iz zemalja članica grupe *OPEC+* u odnosu na dogovor; ublažavanje zabrinutosti oko potencijalnog udara soja omikron virusa korona na tražnju za naftom; izveštaj Američkog instituta za naftu (*API*) o padu zaliha sirove nafte u SAD na najniži nivo od oktobra 2018; poboljšana prognoza tražnje za naftom koju je objavila Američka agencija za informacije o energetici (*EIA*); povećanje zabrinutosti oko snabdevanja naftom zbog nemira u Kazahstanu i prekida dotoka nafte iz Libije zbog održavanja cevovoda.

Cena nafte porasla za 5,40% i na kraju posmatranog perioda iznosila 86,34 dolara po barelu

Na ublažavanje rasta cena nafte tokom posmatrane nedelje uticali su: alarmantan rast broja novozaraženih u SAD, Evropi, kao i novi slučajevi infekcije u Kini; otkazivanje letova i krstarenja; SAD su prodale 18 miliona barela nafte iz svojih strateških rezervi; nazire se skoro oslobađanje sirove nafte iz strateških rezervi Kine; kao i povećanje broja operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, prema podacima američke kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.